ECLI:LV:AT:2023:0928.A420273421.14.L
Lieta Nr. A420273421, SKA-909/2023
Administratīvo lietu departaments

Latvijas Republikas Senāts
RĪCĪBAS SĒDES LĒMUMS
Rīgā 2023.gada 28.septembrī

[1] Senātā saņemta pieteicējas SIA „ADM Baltik Tranzīts" kasācijas sūdzība par Administratīvās apgabaltiesas 2023.gada 14.jūlija spriedumu, ar kuru noraidīts pieteikums par Valsts ieņēmumu dienesta 2021.gada 20.oktobra lēmuma Nr. 30.1?22.9/22.9/10260 un 2022.gada 10.februāra lēmuma Nr. 30.1?22.9/22.9/772 atcelšanu. Ar minētajiem lēmumiem apturētas un pēc tam atceltas pieteicējai izsniegtās atļaujas uzglabāšanas vietu darbībai preču uzglabāšanai muitas noliktavā un pagaidu uzglabāšanas vietā. Lēmumu pamatā bija iestādes konstatētais, ka pieteicējas muitas noliktavas uzskaitē reģistrētās preces (cigaretes), kurām piemērota īpašā muitas procedūra – uzglabāšana muitas noliktavā –, tika nelikumīgi izņemtas no muitas uzraudzības. Tādējādi pieteicēja nav izpildījusi muitas noliktavas un pagaidu uzglabāšanas vietas atļaujas turētāja pienākumu nodrošināt, lai muitas noliktavā uzglabātās preces netiktu izņemtas no muitas uzraudzības.

Apgabaltiesa, ņemot vērā arī motivāciju, kas ietverta pirmās instances tiesas spriedumā un kurai apgabaltiesa pievienojās, atzina par pamatotu izsniegto atļauju apturēšanu, jo pieteicēja kā galvenā atbildīgā persona par tranzīta procedūras noteikumu ievērošanu un preču nogādāšanu neskartā veidā līdz galapunkta muitas iestādei šo pienākumu nav izpildījusi. Tā kā pieteicēja nav novērsusi atļauju apturēšanas iemeslus, proti, nav samaksājusi nodokļus, pieteicējai izsniegtās atļaujas pamatoti atceltas.

[2] Senāta uzdevums ir pārbaudīt to, vai zemākas instances tiesas spriedums ir pareizs no tiesību normu piemērošanas viedokļa. Senāts vēlreiz neizskata lietu pēc būtības. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 328.panta pirmās daļas 6.punktu kasācijas sūdzībā jānorāda, kādu materiālo vai procesuālo tiesību normu tiesa ir pārkāpusi un pamatojumu, kā izpaužas šis pārkāpums. Pamatojums minētās normas izpratnē nozīmē juridisko argumentāciju par to, kā ir izpaudusies kasācijas sūdzībā norādītās tiesību normas nepamatota nepiemērošana, nepareiza piemērošana vai interpretācija.

Pieteicējas kasācijas sūdzība šim pamatojuma prasībām neatbilst.

[3] Kasācijas sūdzībā izteikti iebildumi tam, ka apgabaltiesa, atsaucoties uz Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturto daļu, pievienojusies pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai. Iebildumu pamatā ir vairāki apsvērumi, proti, ka apgabaltiesas atsaukšanās uz minēto tiesību normu bijusi tika formāla, nav vērtēti apelācijas sūdzībā norādītie argumenti par pirmās instances tiesas sprieduma nepareizību, apgabaltiesa nav izskatījusi lietu pēc būtības, jo nav patstāvīgi pārbaudījusi un novērtējusi pierādījumus lietā. Tādējādi pārkāptas Administratīvā procesa likuma prasības par lietas izskatīšanas robežām, pierādījumu novērtēšanu un sprieduma motīvu daļas saturu.

Senatoru kolēģija norāda turpmāko.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturto daļu kopsakarā ar 251.panta piekto daļu: ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā motīvu daļā var nenorādīt argumentus, kāpēc tiesa pieteikumu uzskatījusi par pamatotu vai nepamatotu (proti, piemēroto tiesību normu, konstatēto lietas tiesisko un faktisko apstākļu un pierādījumu, kā arī procesa dalībnieku argumentu analīzi).

Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturtā daļa ir vērsta uz procesuālo ekonomiju un procesa efektivitāti. Ja apgabaltiesa pēc visu lietas izskatīšanai būtisko elementu izvērtēšanas ir nonākusi pie tādiem pašiem secinājumiem kā pirmās instances tiesa un apelācijas sūdzībā nav norādīti tādi argumenti, uz kuriem nebūtu sniegta atbilde pirmās instances tiesas spriedumā, atkārtota izvērtējuma gaitas un secinājumu norādīšana apgabaltiesas spriedumā nav nepieciešamam. Pievienojoties pirmās instances tiesas spriedumā izteiktajam pamatojumam, apelācijas instances tiesa noraida pieteicēja apelācijas sūdzībā norādītos argumentus (*Senāta 2008.gada 28.marta sprieduma lietā Nr. SKA-128/2008, A42076104, 14.punkts, 2013.gada 12.decembra rīcības sēdes lēmuma lietā Nr. SKA-1032/2013, A420498912, 4.punkts*).

Pārsūdzētajā spriedumā norādīts, ka apelācijas instances tiesa pie saviem secinājumiem nonākusi, pārbaudot lietas materiālus un izvērtējot lietā esošos pierādījumus kopsakarā ar procesa dalībnieku argumentiem. Apgabaltiesa ir ne tikai pievienojusies pirmās instances tiesas argumentiem, bet arī atbildējusi uz apelācijas sūdzības argumentiem. Apgabaltiesai nebija atkārtoti jāatspoguļo lietas apstākļi, pierādījumu vērtējums, procesa dalībnieku argumentu vērtējums, kas ir bijis pamatā rajona tiesas secinājumiem par lietas iznākumu, ja tā atzina, ka pirmās instances tiesa pareizi konstatēja lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus.

Šādos apstākļos kasācijas tiesvedības ierosināšanas pamatā nevar būt vienīgi saturiski nepamatoti apgalvojumi. No kasatora būtu sagaidāmi konkrēti un pārbaudāmi argumenti, kas liecina par apgabaltiesas rīcības nepareizību un ietekmi uz lietas iznākumu. Proti, kādi pierādījumi nav tikuši pārbaudīti un izvērtēti, uz kādu lietas risinājumā nozīmīgu apelācijas sūdzības argumentu tiesa nav sniegusi atbildi, kā tiesas rīcība noveda pie kļūdaina lietas iznākuma. Šādas argumentācijas kasācijas sūdzībā nav. Tādējādi pieteicējas apsvērumi neliecina par apgabaltiesas pieļautu pārkāpumu lietas izskatīšanā.

[4] Pieteicēja uzskata, ka iepriekš minētie apstākļi lieguši pieteicējas tiesības uz taisnīgu tiesu apelācijas instances tiesā, jo lieta neesot izskatīta pēc būtības.

Senatoru kolēģija tam nepiekrīt. Senāts jau iepriekš vairākkārt ir norādījis, ka pievienošanās pirmās instances tiesas sprieduma pamatojumam nenozīmē, ka apelācijas instances tiesa nav izskatījusi lietu pēc būtības un nav pārbaudījusi pierādījumus. Pievienošanās pirmās instances spriedumam nozīmē, ka, veicot minētās darbības, apelācijas instances tiesa ir nonākusi pie tādiem pašiem secinājumiem kā pirmās instances tiesa, tādēļ procesuālās ekonomijas dēļ neatkārto tos pašus apsvērumus. Minētais nav atzīstams par Latvijas Republikas Satversmē garantēto tiesību uz taisnīgu tiesu pārkāpumu (piemēram, *Senāta rīcības sēdes 2007.gada 10.septembra lēmuma lietā Nr. SKA-565/2007, A42233405, 9.punkts, 2009.gada 9.marta sprieduma lietā Nr. SKA-144/2009, A42441608, 13.punkts*).

Kā jau iepriekš secināts, lietā neapstiprinās pieteicējas apgalvojums, ka apelācijas instances tiesa lietu nav izskatījusi pēc būtības. Tādējādi nav saskatāms pieteicējas tiesību uz taisnīgu tiesu pārkāpums.

[5] Pieteicēja norādījusi, ka tiesa neesot ievērojusi objektīvās izmeklēšanas principu, nevērtējot apstākli, ka strīdus preces ievešanai Eiropas Savienības muitas teritorijā deklarēja cits uzņēmums, nevis pieteicēja. No tā savukārt pieteicējas ieskatā izriet secinājums, ka par preču atbilstību deklarācijā norādītajam atbildīgs ir deklarētājs, nevis pieteicēja. Pieteicēja nevarēja zināt, ka prece varētu būt aizstāta. Pieteicējai arī nav pienākuma ikvienā gadījumā ar muitas dienestu atļauju jebkurā laikā pārbaudīt preces.

Senatoru kolēģija norāda, ka pieteicēja nav saukta pie atbildības par Eiropas Savienības muitas teritorijā ievestu preču neatbilstību deklarētajam. Pieteicējas kā muitas noliktavas un pagaidu uzglabāšanas vietas atļaujas turētājas un īpašās muitas procedūras izmantotājas atbildība ir saistāma ar to pienākumu neizpildi, kuri tai izriet no izsniegtajām atļaujām. Sūdzībā nav pamatojuma tam, kādēļ lietas izskatīšanā bija būtiski novērtēt apstākli par to, kura persona deklarēja strīdus preču ievešanu, un kā attiecīgs vērtējums būtu novedis tiesu pie citādāka lietas iznākuma. Pieteicējas iebildumi tikai atkārto lietā uzturēto pozīciju par iestādes lēmumu nepareizību, nevis norāda uz objektīvās izmeklēšanas principa pārkāpumu lietas izspriešanā.

[6] Ievērojot minēto, kasācijas sūdzībā nav norādīts neviens kasācijas tiesvedībā pārbaudāms arguments par apgabaltiesas iespējamām kļūdām tiesību normu piemērošanā, kas noveda vai varēja novest tiesu pie nepareiza lietas iznākuma. Tas ir pamats neierosināt kasācijas tiesvedību šajā lietā, un līdz ar to tiesvedība lietā ir noslēgusies.

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 338.panta otro daļu un 338.[1]panta pirmo daļu, senatoru kolēģija

nolēma

atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību sakarā ar SIA „ADM Baltik Tranzīts" kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2023.gada 14.jūlija spriedumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Senatore V. Krūmiņa Senatore Dz. Amerika Senatore D. Makarova